

Годишен доклад за дейността на сдружение „Диабет, предиабет и метаболитен синдром” през 2014 г., изготвен по реда на чл. 40, ал. от ЗЮЛНЦ

Настоящият доклад се изготвя на основание чл. 40, ал. 2 от ЗЮЛНЦ и съдържа описание на съществените дейности, изразходваните средства за тях, връзката им с целите и програмите на организацията и постигнатите резултати; размера на безвъзмездно полученото имущество и приходите от други дейности за набиране на средства; финансовия резултат.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Сдружение „Диабет, предиабет и метаболитен синдром” е регистрирано в Софийски градски съд с решение по фирмено дело 236/2013, като сдружение с нестопанска цел в обществена полза. Същото е регистрирано и в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел при Министерство на правосъдието под № №11/19.07.2013 и в Регистър на ДАНС – ФР-10-1949/12.03.2014. Седалището на сдружението е в гр.София, ул.”Ами Буе” №72. Сдружението се управлява от Управителен съвет и от Председател на УС.

Основната дейност на сдружението е насочена към профилактиката на диабета и усложненията му, както и извършване на други дейности, посочени в устава на сдружението.

Нашата визия: Хората в България, които имат предиабет или са в рисковите групи за диабет, да имат възможността никога, никога, никога да не станат диабетици, а диабетиците никога да не развият усложнения.

Нашата мисия е: Ние работим, за да може хората с предиабет да имат възможността никога да не развият диабет, а диабетиците – да живеят достойно и без усложнения.

Нашите цели са:

- Провеждане на скрининги за диабет и предиабет за идентифициране на хора с диабет, предиабет или от рисковите групи за диабет. Обучение и подкрепа на хората от тези групи, за да имат възможността никога да не станат диабетици. Подкрепа и обучение на диабетиците и хората с метаболитен синдром и затлъстяване, с цел да не развият усложнения и да подобрят качеството си на живот.
- Подобряване на условията за превенция и лечение на диабета, метаболитния синдром и усложненията им. Провеждане на скрининги за диабет и предиабет. Създаване на условия за провеждане на ежегодни национални скрининги за диабет и предиабет. Превръщане на скринингите и ранната диагностика на диабета и метаболитния синдром в национален здравен приоритет.
- Защита на правото на профилактика, на правото на равнопоставеност на достъпа до профилактика и лечение на диабета. Създаване на диалог между пациентите и държавните институции по въпросите на ранната диагностика и профилактиката.

Създаване на стандарти в областта на профилактиката, мониторинг на здравните институции.

- Ангажиране на обществеността за решаване на проблемите, свързани с диабета, предиабета и метаболитния синдром.

Нашите приоритети са:

- Подобряване на информираността на болните, на хората от рисковите групи и на обществеността за диабета, предиабета и метаболитния синдром относно съвременните методи на лечение и профилактика, предотвратяване на развитието на тези заболявания и усложненията, свързани с тях.
- Насърчаване на хората към профилактика, повишаване на социалното включване на хора от рисковите групи и съмишленици към различни инициативи и дейности, свързани с превенция, диагностика и лечение на тези заболявания.
- Отстояване правото на профилактика и равния достъп до профилактика. Отстояване правото на достъп и равен достъп до съвременно и качествено лечение на диабета и метаболитния синдром. Провеждане на застъпнически кампании с цел подобряване условията за достъп до здравни и социални услуги в България.
- Защита на правата на пациентите, на хората от рисковите групи и техните семейства.
- Мониторинг на работата на държавни и общински институции, органи и организации, работещи в сферата на здравеопазването или касаещи здравето на населението.

II. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ:

През 2014 г. сдружението осъществи дейности от устава си за постигане на целите на сдружението. През 2014 г. дейността на „Диабет, предиабет и метаболитен синдром” бе насочена към обединяване на усилията на УС за увеличаване броя на членовете и на доброволците на сдружението и за по-активното им въвличането в дейността на сдружението, подобряване работата в областта на политиките в областта на здравеопазването, подобряване на международните партньорства в областта на младежките организации, провеждане на застъпнически и информационни кампании.

В съответствие с целите и задачите, регламентирани в Устава на сдружението, сдружението извърши следните дейности:

Бяха проведени срещи с представители на заинтересовани страни – срещи с пациентски организации, представители на МЗ, директори и учители от училищата в София, главно гимназиален курс. Бяха извършени дейности за подпомагане на диабетици и хора от рисковите групи за подобряване на информираността им и за повишаване на качеството им на живот.

Проведохме редица скрининги за диабет тип 2 и за предиабет, като тенденцията е да се насърчават процесите в държавата за провеждане на регионални и национални скрининги, финансирани от държавата и общините, а не толкова в провеждане на скрининги из цялата страна, с неясна ефективност и трудно проверими резултати. Насърчаването на провеждането на национален ежегоден скрининг остава един от основните ни приоритети. Защо? Диабетиците в България са 9,6 на сто, като 2,5 на сто е неоткритият диабет. И докато диабет тип 1 се изявява остро, драматично, диагностицира се обикновено навреме, то диабет тип 2 протича безсимптомно в първите 5-6 години и когато се открие, обикновено е вече късно. Диабетът води до тежки усложнения, лечението им изисква огромен финансов ресурс и влошава драстично качеството на живот на хората, намалява и продължителността на живота. Когато е

диагностициран навреме обаче, диабетът може да бъде предотвратен или забавен чрез подходящи промени в хранителния режим, двигателната активност, с прием на медикаменти. Когато хората са диагностицирани във фазата на предиабета, след подходящи промени в начина на живот 30 процента от тях оздравяват, 30 процента остават в групата предиабет, а само 40 процента стават диабетици, и то след много по-голям период от време. Ако хората с предиабет не знаят, че са болни и не се лекуват, 70 процента от тях стават диабетици и развиват тежки усложнения. Ако се извършват повече скрининги, не само ще намалееят финансовите ресурси за лечение на диабета, а и ще се запази здравето на повече хората, което е най-ценното.

Започнахме провеждане на скрининги в малки, труднодостъпни и крайгранични общини. Един от скринингите беше в общините на Видинска област по проект, финансиран от „Новите лидери” в партньорство с „Активно общество” – Видин. Скрининговите акции за диабет и метаболитен синдром имат за цел да идентифицират рискови групи за диабет тип 2 и метаболитен синдром. Скринингът обикновено започва с изследване чрез специализиран въпросник “финландски скор” и анализ на телесния състав с апаратура Танита, която изследва общите мазнини, костното вещество, процента вода в тъканите и висцералната мастна тъкан, която корелира с инсулиновата резистентност и е важен фактор за появата на диабет тип 2. Предразположените към диабет тип 2, които попаднат във високорисковите групи, се измерват с апарати. В скринингите обхванахме над 500 души. Около 20 на сто от тях попадат в рисковите групи.

УС подготви 13 проектни предложения, от които сдружението спечели финансиране за три проекта като координатор. Като партньори в проекти по „Еразмус+” спечелихме 6 проекта и изпратихме участници в Италия, Полша, Турция, Австрия. Проектът **„Живей смело, живей без страх”** с донор Национална програма на младежта при НЦЕМПИ продължи 7 месеца, като завърши през март 2014 г. Основната цел на проекта бе привличане и обучение на доброволци за дейността на сдружението. Като резултат от проекта бяха изработени и разпространени над 2500 бр. рекламни материали с цел повишаване на информираността на обществото относно диабета и усложненията му:

- Рекламни тениски 34 бр.
- Дипляни 1000 бр „Отчетна карта”, раздадени на изложението „Алея на здравето”, на скринингите в София, на изложението „Фестивал на образованието”.
- Брошури „Риск от диабет, ами сега” 500 бр, раздадени на скринингите в София, мотивационните сбирки, информационни сбирки.

Дипляни „Парад на доброволците” 1000 бр., раздадени в училищата, на изложения, на „Парада” и други събития в София.

Бяха подготвени и проведени две издания на „Парад на доброволците”. Първият „Парад” се проведе през февруари 2014 г. в „Бетахаус” – София с участието на 26 организации, които представиха свои доброволчески каузи и акции с цел популяризиране на доброволчеството сред младите хора. Доброволците на сдружението представиха симулация на скрининг с апаратура. Организациите представиха интерактивно доброволческата си дейност чрез презентации, workshop, фотоизложба, ИМПРО-театър, ролеви игри. Участваха „Екоцентрик”, „Асоциация Дебати”, БОДК, „Родители”, „Бащинство, Animal Rescue Sofia, „Тук-там”, Българско дружество за защита на птиците, скаутите от „Кафяв мечок” на Асоциация на българските скаути, „Асоциация за развитие на българския спорт”, CVS, „Time Heroes”, „Каритас”, „Прозрачни планини”,

„Рийчаут“, „Горичка“, „Green way“, Младежки БЧК и други. Чрез рекламните материали по време на „Парада“ бяха обхванати над 2000 души в информационна кампания. Вторият „Парад на доброволците“ се проведе през декември 2014 г. в „Бетахаус“ – София с участието на „Екоцентрик“, „Ре-акт“, „Бебе и дете“, „Бащинство“, „Звезден старт на таланти“.

Проектът **„Стъпвай смело“** с донор „Америка за България“, администриран от БЦНП, даде начало на нашата застъпническа кампания в защита и подкрепа на хората с диабетно стъпало.

Чрез проекта набрахме средства, с които проведохме акция на съпричастност на Световния ден на диабета, он-лайн обучения за диабета и усложненията на диабета, с акцент на диабетното стъпало, информационна кампания с брошури и скрининги, започнахме застъпническа кампания за подобряване на достъпа до лечение и профилактика на хората с диабетно стъпало. Набрахме парите чрез благотворителни събития, предшествани от информационни ивенти и срещи. Информационно събитие с участието на организации, работещи с доброволци, се проведе на 5 декември 2014 г. в "BetaHaus". Видяхме презентация, workshop, ИМПРО-театър, ролеви и интерактивни игри, танци, доброволците разказваха за перипетиите и успехите си. В събитието участваха представители от „Ре-акт“, „Екоцентрик“, „Бебе и дете“, „Бащинство“, „Звезден старт на таланти“. На събитието не само намерихме нови доброволци, фенове и кандидат-дарители. Родителите на деца диабетици бяха ентузиазирани и окуражени, а младите хора намериха нови приятели и предизвикателства.

Освен за диабет и диабетно стъпало, на събитието говорихме и за това:

- какво е усещането да правиш добро,
- какво е фотоглас, как се овластяват младежи с диабет чрез този метод
- как импро-театърът създава приятелско място за децата и младежите с диабет
- как се прави скрининг и т. н.

Концерт в Столична библиотека проведохме на 1 декември 2014 с участието на хор «Чемерика» и клуб «Поезия» на читалище «Искра». Събитието събра много разнообразна аудитория, бяха раздадени брошури за диабетното стъпало и за сдружението. Галя Стаменова, майка на дете с диабет, разказа за перипетиите ѝ и за предимствата, които дава терапията с инсулинови помпи.

Концерт и базар в зала «Филип Кутев» на СБК проведохме на 15 декември 2014 г. В концерта участваха хор «Илинден», оркестър на читалище «Искра», хор «Детелините», вокално студио с ръководител Богдана Христова, от което имаме 3-ма наши доброволци. На базара имаше 3 щанда – с картички, направени от деца с диабет и от техните съученици, новогодишни украси, направени от родители на деца с диабет и кулинарен щанд от наши фенове. На базара бяха събрани 230 лв.

Проведохме акция на Световния ден на диабета с акцент проблемите на хората с диабетно стъпало. Това събитие беше част от застъпническа кампания в подкрепа на хората с диабетно стъпало. На 14 ноември, петък, от 11:00 ч. диабетици, доброволци, ученици, студенти и наши приятели, сформираха в 20 града по един голям син кръг – символа на борбата с диабета. Инициативата се проведе в София, Шумен, Враца, Велико Търново, Пазарджик, Ямбол, Благоевград, Асеновград, Бургас, Перник, Варна, Кюстендил, Пловдив, Ловеч, Добрич, Казанлък, Сливен, Хасково, Русе, Лондон. С акцията на 14.11.14 г. поставихме начало на застъпническа кампания, с която да привлечем общественото и медийно внимание към проблемите на хората с диабетно стъпало. С тази акция на съпричастност изразихме нашата солидарност с хората с диабет и диабетно стъпало. Дейностите по време на акцията акцентираха върху социалната

значимост на проблемите, които възникват от диабета и усложненията му, едно от които е диабетното стъпало. Раздадохме брошури „Как да се грижите за краката си“ на всички присъстващи, много от които – диабетици. Публичност беше осигурена чрез включване на логата на БЦНП и «Америка за България» на брошурата на сдружението, издадена преди срещите с дарители. Много добро медийно отразяване беше осигурено на кампанията на Световния ден на диабета. Кампанията беше отразена от 5 ТВ, 4 радиа, 5 национални и местни вестника, 4 медицински списания и имаше общо над 100 публикации и репортажи. Направихме богат архив със снимки от събитията.

Взехме решение да продължим да организираме акции за привличане на вниманието към проблема диабетно стъпало по време на Световния ден на диабета и при всеки друг информационен повод, събитие, скрининг и т.н. С диплянците „Как да се грижим за краката си“ да продължим да разясняваме причините за възникване на диабетното стъпало и да промотираме профилактиката на диабетното стъпало. Да организираме и да насърчаваме организирането на скрининги за диабетна полиневропатия.

Набрахме общо сумата от 4 510 лв. От индивидуални дарители - 630 лв., от корпоративни дарители - 3650 лв. На базара събрахме 230 лв.

Спечелихме проект, финансиран от „Новите лидери“, с който проведохме скрининги в общините на Видинска област в партньорство с „Активно общество“ – Видин.

Сдружението участва в изложението „Булмедика-Булдентал“ през май 2014 г., където проведе скрининг за диабет. Представители на сдружението участваха в Европейския конгрес по затлъстяване. Имахме специален щанд. Представители на сдружението осъществиха контакти с пациентски организации от 17 европейски страни, работещи в сферата на метаболитния синдром и затлъстяването.

Беше подготвено становище до МЗ и НЗОК относно броя на тест-лентите за контрол на кръвната захар, отпускани от НЗОК. От 1 януари 2014 год. 74 994 диабетици ще получават по 300 тест-ленти за кръвна захар, до 31 декември 2013 год. те получаваха по 150 ленти. Това са само част от всички диабетици, които според НЗОК са 300 хиляди. За останалите диабетици остава задължението да покриват всички разходи по закупуването на глюкометри и на тест-лентите сами. В аптечната мрежа една лента е около 1 лв. За да има ефективен и качествен контрол на диабета, за да се постигат прицелните стойности на кръвната захар на гладно и постпрандиално, е необходимо:

- диабетиците с диабет тип 1 да измерват кръвната си захар поне 2 пъти на ден;
- диабетиците с диабет тип 2 да измерват кръвната си захар поне 2 пъти на седмица.

Това означава, че за ефективен контрол на кръвната захар са нужни годишно съответно около 700 тест-ленти за диабетиците с диабет тип 1 и съответно около 100 тест-ленти за диабетиците с диабет тип 2. Ето защо, в подготвеното становище ние настояваме НЗОК да осигури тест-ленти за всички диабетици в България, да се създадат условия за равнопоставеност на достъпа до медицински изделия и до профилактика на усложненията на диабета. Предложението касае социално-значим проблем – проблема за равнопоставеност на достъпа до лечение, до контрол на лечението и до профилактика. Според конституцията всички български граждани имат равни права, и най-вече право на качествен, пълноценен живот. При липсата на качествен контрол на стойностите на кръвната захар на гладно и постпрандиално по-голямата част от българските диабетици, са обречени да получат усложнения, произтичащи от диабета.

Сдружението участва в активностите на Националната пациентска организация. Председателят на сдружението участва в конгреса на НПО.

Представители на сдружението осъществиха контакти с пациентски организации от страната във връзка с разработване на съвместни проекти пред донори. Бяха осъществени ползотворни контакти с организациите Асоциация „Диабет тип 2”, Българска асоциация диабет и други.

III. РАЗМЕР НА РАЗХОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ. БЕЗВЪЗМЕЗДНО ПОЛУЧЕНО ИМУЩЕСТВО И ПРИХОДИ ОТ ДРУГИ ДЕЙНОСТИ ЗА НАБИРАНЕ НА СРЕДСТВА

1. Осъществяване на проект "Живей смело, живей без страх", финансиран от НПМ, на обща стойност 8 200,00 лв., от които през 2014 год. беше преведена сумата от 1100,00 лв.

2. Осъществяване на проект „Стъпвай смело”, за осъществяването на който беше преведена сумата от 1100,00 лв. от БЦНП.

Разходи през 2014 г.

1. Разходи по национални проекти, извършени през 2014 г.: 4 700,00 лв.
2. Разходи за провеждане на „Парад на доброволците” – 300,00 лв.
3. Разходи за участие в международни проекти (транспортни и др. разходи) – 3 100,00 лв.
4. Участие на представители на сдружението в конгреси на пациентски организации и научни симпозиуми. Изразходвани средства – 0 лв.
5. Скрининги в София. - Изразходвани средства общо – 0 лв.

Общо разходи: 8 100 лв.

Приходите през 2014 год. са формирани от дарения и средства по проекти.

1. Финансирания по проекти – 2 100,00 лв
2. Получени дарения без условия – 13 000,00 лв.
3. Други приходи от нестопанска дейност – 0,00 лв.
4. Приходи от членски внос през 2014 г. – 90,00 лв.
5. Приходи от стопанска дейност – 0,00 лв.

Всичко приходи: 15 100,00 лв

IV. ВИД, РАЗМЕР, СТОЙНОСТ И ЦЕЛИ НА ПОЛУЧЕНИТЕ И ПРЕДОСТАВЕНИ ДАРЕНИЯ, КАКТО И ДАННИ ЗА ДАРИТЕЛИТЕ:

През 2014 г. са получени парични дарения без условия общо за 15 000 лева. Средствата са предназначени за финансиране на дейността на сдружението.

V. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА 2014 г.

7 хиляди лева.

Мариана Александрова,
председател на „Диабет, предиабет и метаболитен синдром”